

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย

มีชัย ศรีคุณ

สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ปทุมธานี 12150

ติดต่อผู้เขียนบทความที่ มีชัย ศรีคุณ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ปทุมธานี 12150

E-mail: mechai_2508@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 10 มกราคม 2561 วันที่แก้ไขบทความ: 27 พฤษภาคม 2563 วันที่ตอบรับบทความ: 26 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง **วิธีการวิจัย** ประชากรในการวิจัยคือคณาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 167 คน เลือกโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่น (α) 0.69 วิเคราะห์ข้อมูลโดย ANOVA และ t-test **ผลการวิจัย** การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 **สรุป** ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการในระดับสูง

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล ผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Application of Good Governance by Executives in Private Education Institutions in Lower Northeastern Thailand

Mechai Srikoon

Educational Administration Program, Western University, Pathum Thani 12150

E-mail: mechai_2508@hotmail.com

Correspondence concerning this article should be addressed to **Mechai Srikoon** Educational Administration

Program, Western University, Pathum Thani 12150

E-mail: mechai_2508@hotmail.com

Received date: January 10, 2018 Revised date: May 27, 2020 Accepted date: June 26, 2020

ABSTRACT

PURPOSES: This research aimed to study and to compare the practices of good governance in private higher education institutions. **METHODS:** The sample consisted of 167 respondents, selected by means of simple random sampling technique. The questionnaire was used for data collection. The reliability (α) of the whole questionnaire was 0.69. ANOVA and t-test were employed for analytical purposes. **RESULTS:** The research found that application of good governance at overall and individual aspects were high. Moreover, the difference in application of good governance among the executives classified by sex, age, education, and work experience was not statistically significant at $p = 0.05$. **CONCLUSION:** The executives in private higher education institutions applied good governance principles in their management at a high level.

Keywords: Good governance, executives, private higher education institutions

บทนำ

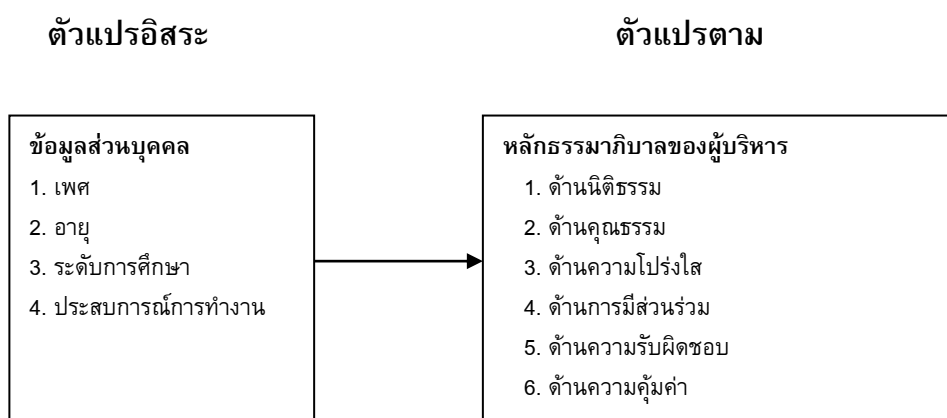
ธรรมาภิบาล (Good governance) เป็นแนวความคิด หลักการพื้นฐาน และวิธีการปฏิบัติงานหรือการบริหารงานโดยยึดถือระบบคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแนวทางในการจัดการและการควบคุมดูแลการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ภายใต้ความคาดหวังว่าจะก่อให้เกิดผลสุดท้ายให้องค์การสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความเป็นธรรม ความสุจริตโปร่งใสความคุ้มค่าเงิน คำนึงถึงบทบาทและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ธรรมาภิบาลจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาองค์กรและสังคมประเทศชาติอย่างแท้จริง และการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะทำได้เลยหากประเทศหรือองค์กรนั้นปราศจาก ธรรมาภิบาล โดยเฉพาะในองค์การทางการศึกษา หากนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัยด้วยแล้วจะเป็นต้นแบบการบริหารที่สามารถทำให้ทุกฝ่ายในองค์การสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังในการสร้างชาติต่อไป และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อเป็นการบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติหรือภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคตได้ เพราะสังคมถ้ารู้ว่าองค์กรมีการบริหารอย่างมีธรรมาภิบาลแล้วนั้นย่อมได้รับความเชื่อถือ ความไว้วางใจและความศรัทธา และการมีธรรมาภิบาลจะช่วยสร้างแรงจูงใจในการทำงานและรักษาพนักงานดีๆ ให้อยู่กับองค์กร ทำให้เกิดการเรียนรู้ และนวัตกรรมใหม่ๆ ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างจุดยืนขององค์กร ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นที่ยอมรับในสังคม

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ขยายตัวและมีความหลากหลายรูปแบบมากขึ้น โดยเฉพาะอุดมศึกษาแนวใหม่ซึ่งมุ่งให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเสมอภาคในโอกาสการศึกษา การปรับเปลี่ยนแนวคิดการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาในบริบทเก่ามาเป็นการบริหารจัดการในบริบทใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับกระบวนการการบริหารเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงและความหลากหลาย โดยเน้นการปรับเปลี่ยนและสร้างวัฒนธรรมใหม่ของสถาบัน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ การบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละ ภูมิภาคจะสามารถคงอยู่ได้อย่างเต็มภาคภูมิท่ามกลางการแข่งขัน การให้บริการการศึกษาที่หลั่งไหลจากทั่วโลก ทั้งยังสามารถคงเอกลักษณ์ของประเทศและภูมิภาคได้อย่างเต็มที่

การ จัด การ ของ ส ต า น ศึ ก ษ า ระดับอุดมศึกษา ต้องนำหลักว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา หลักการดังกล่าวได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า จากความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานใดใหญ่หรือเล็ก ถ้าผู้บริหารนำมาใช้ในการบริหารจัดการย่อมส่งผลดีต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ส่งผลให้หน่วยงานเช่นมหาวิทยาลัยเอกชนภาคตะวันออกเฉิยงเหนือตอนล่าง มีการพัฒนาทุกด้านโดยเฉพาะด้านขวัญกำลังใจของบุคลากรใน

มหาวิทยาลัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกที่จะศึกษาเฉพาะสถาบันระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 3 มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จังหวัดศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี และ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะนำเสนอผู้บริหารของมหาวิทยาลัยทั้งสามแห่งเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยต่อไป

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การศึกษาทำให้ทราบความคิดเห็นของคณาจารย์ผู้สอนที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางส่งเสริมการบริหารจัดการของผู้บริหารและคณาจารย์ที่มีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่คณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ภาควิชาที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 3 แห่ง ในปีการศึกษา 2559 ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จังหวัดศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี และ มหาวิทยาลัย

การจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น จังหวัด
อุบลราชธานี จำนวนประชากรทั้งสิ้น 287 คน

2. กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 167 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ตามสูตร Taro Yamane เลือกตัวอย่างโดยวิธี
สุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	มหาวิทยาลัยราชธานี	121	70
2	มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา	91	53
3	มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น	75	44
รวม		287	167

(ที่มา: ฝ่ายบุคคลของมหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา มหาวิทยาลัยราชธานี มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น ตุลาคม 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดย
แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบ
แบบสอบถามลักษณะสำรวจรายการ
(checklist) ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์
การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ความคิดเห็นของคณาจารย์ของ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 3 แห่ง ในปี
การศึกษา 2559 โดยครอบคลุมกรอบแนวคิด

ด้าน ธรรมชาติ 6 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมข้อ
คำถามทั้งหมด 30 ข้อ เป็นแบบสอบถาม
แบบตรวจสอบรายการ มาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต
(Likert's scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การใช้หลักธรรมชาติของผู้บริหารใน
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในภาพรวม

รายการ	n = 167			ลำดับ
	$\bar{x}$	SD	ระดับ	
1. ด้านนิติธรรม	3.89	0.714	มาก	5
2. ด้านคุณธรรม	3.85	0.745	มาก	6
3. ด้านความโปร่งใส	4.20	0.773	มาก	1
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.01	0.765	มาก	3
5. ด้านความรับผิดชอบ	4.07	0.705	มาก	2
6. ด้านความคุ้มค่า	3.92	0.806	มาก	4
เฉลี่ย	3.99	0.751	มาก	

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก (3.85 ขึ้นไปจากคะแนนเต็ม 5.00) โดย ($\bar{x}$ = 3.99) โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้คือ ด้านความโปร่งใส ($\bar{x}$ = 4.20) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{x}$ = 4.07) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x}$ = 4.01) ด้าน

ความคุ้มค่า ($\bar{x}$ = 3.92) ด้านนิติธรรม ($\bar{x}$ = 3.89) ด้านคุณธรรม ($\bar{x}$ = 3.85)

เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P \leq 0.05$)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามเพศ

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	เพศ				t	p
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านนิติธรรม	3.87	0.459	3.89	0.477	-0.278	0.781
2. ด้านคุณธรรม	3.88	0.477	3.83	0.474	0.560	0.576
3. ด้านความโปร่งใส	4.28	0.508	4.13	0.598	1.693	0.093
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.03	0.515	3.99	0.556	0.585	0.559
5. ด้านความรับผิดชอบต่อ	4.08	0.406	4.05	0.464	0.418	0.676
6. ด้านความคุ้มค่า	3.84	0.612	3.97	0.619	-1.261	0.209
เฉลี่ย	3.99	0.496	3.977	0.531	0.286	0.482

การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามเพศ พบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามอายุ

การใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารในสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน	อายุ								F	p
	20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านนิติธรรม	3.86	.564	3.90	.565	3.73	.587	3.79	.479	0.872	0.482
2. ด้านคุณธรรม	3.83	.775	3.87	.676	3.73	.698	3.78	.645	0.518	0.723
3. ด้านความโปร่งใส	3.72	.760	3.71	.758	3.64	.652	3.57	.605	0.427	0.789
4. ด้านการมีส่วนร่วม	3.88	.534	4.09	.555	4.03	.599	4.03	.519	1.013	0.403
5. ด้านความรับผิดชอบต่อ	2.94	.448	3.18	.501	3.10	.450	3.14	.462	0.076	0.989
6. ด้านความคุ้มค่า	3.87	.590	4.05	.537	3.99	.569	3.87	.528	0.431	0.786
เฉลี่ย	3.68	0.612	3.80	0.599	3.70	0.593	3.70	0.540	0.556	0.695

การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามอายุ พบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

การใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารในสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน	จำแนกตามระดับการศึกษา								F	p
	มัธยม		อนุปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านนิติธรรม	3.92	.577	3.79	.579	3.75	.465	3.84	.533	1.029	0.360
2. ด้านคุณธรรม	3.90	.623	3.80	.711	3.73	.681	3.72	.687	0.042	0.959
3. ด้านความโปร่งใส	3.75	.693	3.62	.686	3.62	.649	3.63	.713	0.746	0.476
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.06	.546	4.04	.563	4.02	.582	4.00	.533	2.123	0.123
5. ด้านความรับผิดชอบต่อ	3.19	.460	3.14	.476	3.07	.470	3.05	.485	0.486	0.616
6. ด้านความคุ้มค่า	4.03	.550	3.92	.580	3.96	.534	4.04	.469	0.022	0.978
เฉลี่ย	3.81	0.575	3.72	0.599	3.69	0.56	3.71	0.570	0.741	0.585

การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามอาชีพ

๙

การใช้หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน	จำแนกตามอาชีพ						F	p
	ข้าราชการทาง การเมือง		ข้าราชการส่วน ท้องถิ่น		พนักงานและ ลูกจ้าง			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านนิติธรรม	3.81	.539	3.81	.576	3.82	.533	0.833	0.478
2. ด้านคุณธรรม	3.74	.660	3.84	.683	3.80	.699	1.691	0.171
3. ด้านความโปร่งใส	3.61	.599	3.67	.670	3.65	.753	0.229	0.876
4. ด้านการมีส่วนร่วม	3.98	.516	4.05	.556	4.06	.593	0.994	0.397
5. ด้านความรับผิดชอบ	3.14	.475	3.16	.479	3.09	.462	0.292	0.831
6. ด้านความคุ้มค่า	3.91	.524	3.96	.566	4.01	.556	0.253	0.859
เฉลี่ย	3.70	0.552	3.75	0.588	3.74	0.60	0.715	0.602

การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามประสบการณ์

การใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารในสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน	จำแนกตามประสบการณ์								F	p
	0 - 1 ปี		2 - 3 ปี		4 - 5 ปี		มากกว่า 5 ปี			
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านนิติธรรม	3.84	.469	3.84	.540	3.80	.563	3.75	.630	0.488	0.691
2. ด้านคุณธรรม	3.75	.644	3.83	.689	3.75	.728	3.82	.632	0.417	0.741
3. ด้านความโปร่งใส	3.60	.664	3.70	.687	3.65	.704	3.55	.650	0.785	0.503
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.05	.578	4.04	.534	4.02	.559	4.05	.622	0.069	0.977
5. ด้านความรับผิดชอบต่อ	3.17	.467	3.12	.474	3.08	.477	3.18	.465	0.792	0.499
6. ด้านความคุ้มค่า	4.04	.530	3.97	.546	3.95	.545	3.92	.607	0.480	0.696
เฉลี่ย	3.74	0.559	3.75	0.578	3.71	0.60	3.71	0.601	0.505	0.685

การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

สรุปและอภิปรายผล

การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดการและการควบคุมดูแลการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความโปร่งใส สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงห์จันทร์ (2551) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่างานบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้พบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านนิติธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของ Magnuson (อ้างถึงใน ชินคำ, 2547) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน พบว่า ควรมีคุณลักษณะทางด้านส่วนตัว คือ

ควรมีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีอารมณ์
มั่นคง มีความรอบรู้ มีความเป็นกันเอง มี
อารมณ์ขันเปิดเผย เข้าใจง่าย มีความเยือก
เย็นและรู้จักเห็นใจผู้อื่น

ด้านคุณธรรมสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ สุวรรณสาร (2554) กล่าวว่า Good
corporate governance หรือเรียกว่า
บรรษัทภิบาลนั้นคือวิถีแห่งการนำองค์กรสู่
ความรุ่งเรืองมั่นคงยั่งยืน ซึ่งกล่าวถึงปรัชญา
คุณธรรมและจริยธรรมแห่งองค์กรในการ
บริหารและการจัดการที่ดีอันเป็นปัจจัยสำคัญ
ของการสร้างคุณค่าเพิ่มและพลังแห่งความ
เจริญเติบโตรุ่งเรืองเพื่อให้องค์กรบรรลุ
วัตถุประสงค์หลักได้ ภายใต้การเปลี่ยนแปลง
ที่รวดเร็วในด้านต่างๆ

ด้านความโปร่งใส สอดคล้องกับ
งานวิจัยของ คำผาบ (2550) ได้ศึกษาการใช้
หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 1 พบว่า ข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการ
บริหารงานของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความ
คิดเห็นอยู่มากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
หลักความคุ้มค่า รองลงมาคือ หลักความ
โปร่งใส

ด้านการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ Price (อ้างถึงใน ขจรไชยกุล,
2539) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของสภาพองค์กร เพื่อดูว่าระดับการมีส่วน

ร่วมของแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กับ
บรรยากาศของโรงเรียนหรือไม่ และเพื่อวัด
ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการ
ตัดสินใจสั่งการของโรงเรียนกับมิติสุขภาพของ
องค์กร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มี
โครงสร้างการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมมี
บรรยากาศขององค์กรดีกว่าโรงเรียนที่ไม่มี
บรรยากาศการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ด้านความรับผิดชอบสอดคล้องกับ
งานวิจัย ของ ฤทธิ์จักร (2550) ได้
ทำการศึกษาเรื่อง ธรรมาภิบาลในการบริหาร
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตามทัศนะของ
บุคลากร สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวง
ยุติธรรม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาและเปรียบเทียบธรรมาภิบาลในการ
บริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตามทัศนะของ
บุคลากรสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง
เป็นบุคลากรสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน
155 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่
ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t และทดสอบ
ค่า f ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีทัศนะต่อ
ธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติ
วิทยาศาสตร์ ระดับ 18 ปานกลางทุกด้าน
ประเด็นที่บุคลากรมีทัศนะระดับมาก ได้แก่
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ธรรมาภิบาลให้บุคลากร
ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือหลักความรับผิดชอบ

ด้านความคุ้มค่าสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ นิลวัชรเมธี (2552) การศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล

นครสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใน การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานีจากบุคลากร เทศบาลและประชาชนในเขตเทศบาล 2) เพื่อ เปรียบเทียบผลการพัฒนาด้านการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลนครสุราษฎร์ ธานีในปีที่ผ่านมาเทียบกับปัจจุบันและ 3) เพื่อ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการ พัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี เป็นการ ศึกษาวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บข้อมูล จากเอกสาร, การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหาร , พนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาล, ผู้เชี่ยวชาญ และประชาชนในเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 25 คน และการ สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานของ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานีตามหลักธรรมาภิ บาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 ด้าน ได้แก่ด้านหลักนิติธรรม, ด้านหลัก คุณธรรม, ด้านหลักความโปร่งใส, ด้าน หลักการมีส่วนร่วม, ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารในสถานบันอุดมศึกษาเอกชน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารควร สนับสนุน ส่งเสริมคณาจารย์ที่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบของมหาวิทยาลัย

2. ด้านหลักคุณธรรม คณาจารย์ควร เพิ่มการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ เอื้อเฟื้อและมีน้ำใจ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและ ประชาชนทั่วไป

3. ด้านหลักความโปร่งใส ควรจัดให้มี กลไกตรวจสอบผลการดำเนินงานและรับฟัง ความคิดเห็นจากคณาจารย์มากขึ้นกว่าเดิม

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม เปิดโอกาส ให้คณาจารย์มีส่วนร่วมประเมินผลการ ดำเนินการคณะให้มากขึ้น

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตาม รายงานผลการตรวจสอบและผลการประเมิน จากฝ่ายตรวจสอบอย่างจริงจัง

6. ด้านหลักความคุ้มค่า มีการ วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรที่มี อยู่ในมหาวิทยาลัย มาใช้ให้เป็นประโยชน์ สูงสุดในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเพื่อใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของ ผู้บริหาร

References

- Chincome, P. (2547). *Management model with good governance of school administrators, secondary school under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission, Nakornsawan Area 1* [Unpublished master's thesis]. Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Comepap, P. (2550). *The use of good governance in school administration under the jurisdiction of the district office, Khon Kaen Educational Service Area 1* [Unpublished master's thesis]. Loei Rajabhat University.
- Kajornchaiyakul, J. (2539). *Relationship between organizational health and organizational effectiveness of college, Sindarin Health* [Unpublished master's thesis]. Burapha University.
- Ninvatcharamanee, P. (2552). *Governance in good governance of Surat Thani Municipality* [Unpublished master's thesis]. Western University.
- Ritjak, T. (2550). *Alternative : Good governance in administration of the Central Institute of Forensic Science, Thailand according to opinions of Personnel Institute, Ministry of Justice* [Unpublished master's thesis]. Phranakhon Rajabhat University.
- Singjun, T. (2551). *Management of small schools under the Office of Phayao Educational Service Area 1* [Unpublished master's thesis]. Chiang Rai Rajabhat University.
- Suwannasan, M. (2554). *Governance in information technology - IT governance and GRC to drive integrity-driven-performance*. <http://www.itgthailand.com/download/ITGValueCreation.pdf>.